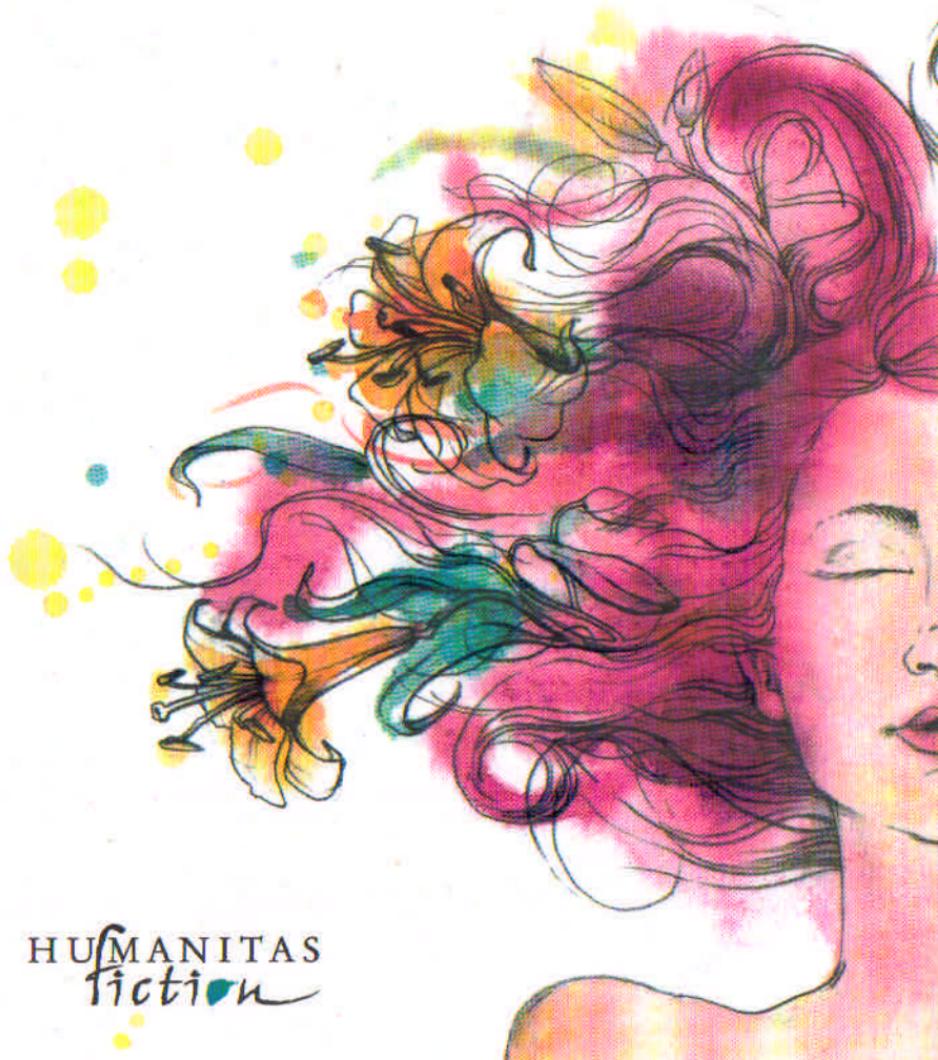

SERIA DE AUTOR

ERIC-EMMANUEL
SCHMITT

Elixirul dragostei

roman

HUMANITAS
fiction

Eric-Emmanuel Schmitt s-a născut pe 28 martie 1960 la Lyon. În 1983 absolvenția cursurilor prestigioasei École Normale Supérieure cu o diplomă în filozofie. Trei ani mai târziu obține titlul de doctor în filozofie. Debută în 1991 cu o piesă de teatru, *Noaptea la Valognes*. Îi urmează *Vizitatorul*, care îi aduce consacrată și pentru care este distins cu trei premii Molière, *Variațiuni enigmatische*, *Libertinul* etc. În 1994, îi apare primul roman, *Secta Egoiștilor*, dar scrie în continuare piese de teatru care fac săli pline în Franța și în străinătate. În 2001 este recompensat de Academia Franceză cu Grand Prix du Théâtre pentru întreaga activitate. De același succes răsunător se bucură și romanele sale *Evanghelia după Pilat* (2000), *Partea celuilalt* (2001), *Pe când eram o operă de artă* (2002), precum și eseu *Viața mea cu Mozart* (2005). Volumele care alcătuiesc Ciclul Invizibilului – *Milarepa* (1997), *Domnul Ibrahim și florile din Coran* (2001), *Oscar și Tanti Roz* (2002), *Copilul lui Noe* (2004), *Luptătorul de sumo care nu se putea îngrășa* (2009) și *Cei zece copii pe care doamna Ming nu i-a avut niciodată* (2012) – s-au aflat luni întregi pe liste de bestselleruri din numeroase țări. Eric-Emmanuel Schmitt este autorul a patru volume de nuvele și povestiri: *Cea mai frumoasă carte din lume și alte povestiri* (2006), *Visătoarea din Ostende* (2007), *Concert în memoria unui înger* (2010), distins cu Premiul Goncourt pentru nuvelă, și *Cei doi domni din Bruxelles* (2012). În 2008 publică romanul *Ulysse from Bagdad*, în 2011, *Femeia în fața oglinzi*, în 2013, *Papagalii din Piața Arezzo*, iar în 2014, dipticul *Elixirul dragostei și Otrava iubirii*. Lui Eric-Emmanuel Schmitt i s-au decernat peste douăzeci de premii și distincții literare, în 2001 primind titlul de Chevalier des Arts et des Lettres. Cărțile lui sunt traduse în peste patruzeci de limbi.

SERIA DE AUTOR

ERIC-EMMANUEL
SCHMITT

Serie coordonată de
DENISA COMĂNESCU

ERIC-EMMANUEL
SCHMITT

Shiri

Elixirul dragostei

Traducere din franceză de
DORU MAREŞ

HUMANITAS
fiction

Lector: Gabriela Riegler
Redactor: Mariela Ionescu
Coperta: Angela Rotaru
Tehnoredactor: Manuela Măxineanu
Corector: Ioana Vilcu
DTP: Emilia Ionașcu, Carmen Petrescu

Tipărit la Proeditură și Tipografie

ERIC-EMMANUEL SCHMITT
L'ELIXIR D'AMOUR
© Editions Albin Michel – Paris 2014
All rights reserved.

© HUMANITAS, 2015, pentru prezenta versiune românească

ISBN 978-973-689-870-9
Descrierea CIP este disponibilă
la Biblioteca Națională a României.

EDITURA HUMANITAS FICTION
Piața Presei Libere 1, 013701 București, România
tel. 021/408 83 50, fax 021/408 83 51
www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro
Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro
Comenzi telefonice: 0372 743 382 / 0723 684 194

Louise,

Dacă mă auzi, bună ziua.
Dacă nu vrei să mă asculti, adio.

În funcție de reacția ta, această scrisoare va constitui începutul sau sfârșitul corespondenței noastre.

În fața mea se ridică un soare ofilit, iar eu contemplu Parisul, căruia octombrie îi dă paloarea unui animal prost dispus, înnebunit de frunzele veștede, stingherit de circulația zgomotoasă, înfometat de o pace care întârzie. Iarna bate la ușă. Langoarea verii se risipește, iar capitala arde de nerăbdare să dea de frig, de uscat, de limpede. Unui oraș îi sunt îndeajuns două anotimpuri, cel sufoant și cel înghețat.

Louise, hai să transformăm pasiunea noastră rănită într-o afecțiune senină. Crede-mă, în acești ultimi ani am iubit, mai mult decât pielea și coapsele tale sau îmbrățișările noastre, femeia care ești, inteligența mușcătoare, replica promptă, ironiile, entuziasmele tale. De ce oare îndepărarea m-ar lipsi de minunea asta? Chiar sunt condamnat să te pierd? Sexul era singurul bilet de acces?

În schimb, refuz orice mesaj doldora de frustrări, îmbibat de chemări la tandrețe sau de tresări genitale, ca această cărpă umedă, isterică, vaginală care mi-a invadat ecranul de dimineață și pe care am aruncat-o la coș apăsând tasta „Delete“. Legătura noastră se încheie, Louise, înțelege odată, n-o mai nega. N-o să mai dormim împreună și o să locuim de-acum la mii de kilometri unul de celălalt.

Când o cărare se termină, la orizont se arată o alta. Din îndrăgostiți să devinem

prieni. De ce nu? Între noi n-a existat niciodată prietenie.

Te rog, nu mutila amintirile noastre frumoase doar fiindcă ai vrea să nu existe.

Adam

Adam,

Dacă prietenia e patul de moarte al iubirii,
atunci urăsc prietenia.

Louise

Draga mea Louise,

Doar pielea desparte iubirea de prietenie.
Și-i aşa de subțire...

Adam

Ti se pare subțire? Mie mi se pare un zid.

Louise

Louise,

Pielea obosește, spiritul nu. Dacă trupurile noastre se atrag mai puțin, dacă șoldurile noastre nu mai simt atât de tare nevoie să se înlănțuie, dacă sexul meu s-a odihnit lângă al tău fără să-l mai caute ca-n primii ani nu înseamnă că gândul meu te-a alungat, în nici un caz. Astăzi, de pildă, m-am gândit să-ți povestesc chestiile caraghioase care mi s-au întâmplat, mi-am dorit să împart cu tine carte, filmul sau muzica pe care le-am descoperit, și-am pus niște întrebări, și-am dat niște răspunsuri, și-am dăruit surâsuri, suspine, exclamații, pe scurt, nu ne-am părăsit niciodată.

În realitate, bănuiesc că senzualitatea este la fel de superficială ca și epiderma de care se folosește. Tu domnești mult dincolo de spasme. Incrustată deplin în mine, mai mult decât ar fi putut-o reuși o simplă anatomie atrăgătoare, mi te-ai întipărit în imaginație, în viitor, în amintiri.

Da, dacă pielea se deteriorează, se ridează, se usucă, spiritul se întărește. Prietenia este continuarea logică a unei iubiri adevărate. Nu mi-am închipuit că dăruindu-ți-o te voi jigni.

Adam

Adam,

Orice concesie mă costă. Prietenia după dragoste m-ar umili. Nu mă tentează să reamenajez o imensă pasiune într-o mică garsonieră cordială, prefer pur și simplu să mă trezesc în stradă.

Salut.

Louise

Louise, Louise, Louise...

Sălbatica mea, apucata mea, ce te mai cabrezi! Vasăzică, totul sau nimic, da? Ori cu totul Louise toată, ori nici picior de Louise? Foc sau cenușă, jarul îl refuzi...

Ce nebunie frumoasă!

Nebunie, totuși...

Oi fi având tu gustul absolutului, dar idealismul asta duce la nefericire. Exigențele tale îți vor hrăni frustrarea. Cu cât o să mânânci mai mult, cu atât o să salivezi mai tare. Dacă ceea ce trăiești trebuie să fie perfect, exhaustiv și exclusiv în același timp, mai bine renunți să mai trăiești. Nici o relație nu se va ridica la nivelul aspirațiilor

tale. Vei atinge iubirea visată, niciodată iubirea adevărată.

Ah, mă pui pe gânduri, Louise... S-ar zice că ieși din povestea noastră ca o văduvă care ține să-și continue viața în doi prin amărăciune. Chiar crezi că durerea este înlocuitoarea pasiunii? Ai de gând să-ți îmbraci existența în negru? Nu te mai recunosc.

Fostul tău iubit și, cu toate astea, prieten,

Adam

Louise,

Îmi faci mutre?
Mă urăști?
Mă uiți?

Adam al tău

Louise,

Dacă nu dai nici un semn de viață, mâine mă urc în avion.

17

Dragă Adam,

Ce m-a mai amuzat scrisoarea ta!

Vasăzică, trebuie să neg că ne-am despărțit? Te orbește orgoliul... Adu-ți aminte că eu sunt cea care a plecat.

A fost decizia mea să aşez un ocean între noi. Am schimbat totul, apartament, haine, climat, latitudine, longitudine, fără ezitare, pentru a-mi urma steaua. Tu locuiești la Paris, în timp ce eu m-am aşezat în Québec.

Eu, văduvă? Inconsolabilă? Bați câmpii, Adam, presupunând că n-aș putea suporta să te părăsesc, că abia mai respir, că mă simt schilodită... Dintre noi doi, tu pari cel dezarmat în fața noii situații, după cum

mă hărțuiești, mă asaltezi cu solicitudinea ta, cu chinurile tale, cu singurătatea ta, îmi tot trimiți gândurile tale zilnice, văcărin-
du-te că răspunsurile mele sunt prea eva-
zive.

Dragul meu, am prea puțin timp să-ți acord. Nu uita că acum mă instalez la Montréal, ceea ce mă obligă să rezolv tot soiul de probleme: acte administrative, declarație fiscală, chirie, amenajare. Sigur, cabinetul de avocatură unde m-am angajat mă ajută cu toate demersurile astea, dar deja mi-a încrezut clienti că rora trebuie să le studiez dosarele. Ziua de douăzeci și patru de ore se încheie prea devreme.

Chiar și așa, în seara asta mă aşez în fața computerului și-ți acord câteva minute.

Da, iubirea noastră de cinci ani a avut forța unei furtuni, n-am mai trăit niciodată o asemenea relație, o asemenea fuziune a trupurilor, a sufletelor, a gurilor, a mâinilor, a gusturilor și a ideilor. Intensitatea asta

m-a convins că înțelegerea noastră va dura. Scânteile prefigurau focul eternității. Dar, văi, a trebuit să renunț la speranțe... Am început să ne dorim unul pe celălalt mai puțin, mai întâi tu, apoi și eu, după care ai avut tot mai multe aventuri fățișe cu alte femei. Ei, nu sinceritatea asta ți-o reproșez, doar aşa am făcut economie de timp: dacă există iubiri care mor din cauza îndoielilor, a mea a murit din cauza certitudinii. Și-am rupt-o.

Pe cât m-a înnebunit eșecul nostru, pe atât mă liniștește îndepărarea de tine. Cu cât legătura este mai puternică, cu atât mai plăcută este sfâșierea ei. Binefacerile rupaturilor sunt subestimate: divorțul face tot atât cât o întâlnire, căci inaugurează o nouă alegere în viață. În clipa de față, trebuie să-ți mărturisesc, mă simt extrem de liniștită, fiindcă există ceva umilitor în pasiunea amoroasă de care mă bucur că am scăpat.

În sfârșit singură. Și fericită în sfârșit.

În plus, de când m-am mutat, scrisorile pe care mi le-ai trimis au rămas la ușa vieții mele, bieți ambasadori ai unei lumi revolute, desuete, ca niște cărți poștale rătăcite pe drum, în culori pale, aproape șterse.

Ca un noroc, seara pe care am petrecut-o în Place des Arts mi-a trezit cheful de a-ți scrie. Închipuie-ți că se juca *Elixirul dragostei*, care, acum cinci ani, la Opera din Paris, ne-a dat ocazia să ne apropiem, aduși de Paola și Frédéric, prietenii noștri comuni.

În străfundurile creierului meu, o zonă mai slabă, elegiacă, languroasă ar fi vrut să mă facă să izbucnesc în lacrimi la amintirea asta... Or, nici vorbă de nostalgie, nici de lacrimi furișate, spre deosebire de tenorul care a fost nevoie să biseze aria *Una furtiva lacrima*. În loc să mă înduioșez, am stat și m-am gândit, în toiul intrigii: cum să provoci o iubire?

Îți amintești că, în primul act, Adina, frumoasa țărancă, citește legenda tinerilor

Tristan și Isolda, uniți printr-o poțiune de dragoste. Oare chiar să existe o astfel de poțiune? În spectacol, sticla vândută de un escroc exuberantului Nemorino nu conține decât vin de Bordeaux, însă întrebarea tot m-a săcâit. Există vreun mijloc de a stârni pasiunea?

Liniștește-te, nu cauți numitul „elixir al dragostei“ nici pentru a mi-l administra, nici pentru a i-l turna cuiva, tîie sau altuia. Pur și simplu pentru mine e o modalitate de a înțelege esența sentimentului. Nu cumva dragostea ține de un proces material, chimic, de un amestec de molecule care să poată fi reprodus științific? Sau e un miracol spiritual?

Și tu, care-ți dorești prietenia... Ei bine, hai să inaugurăm prietenia meditând la iubire.

Louise

Draga mea Louise,

Răspunsul tău m-a liniștit, fiindcă mă speriasem.

Plecarea ta grăbită, scrisoarea prin care mă constrângai dintr-odată să mă întorc, apoi circumspecția de care ai dat dovadă după riposta mea m-au făcut să mă tem că-ți vei folosi energia doar pentru a te întrista. Datorită profesiei mele, am întâlnit destule paciente cărora, după despărțire, suferința le-a devenit obișnuință, a disipat alte senzații, împiedicându-le să trăiască noi plăceri și modificându-le modul de a vedea viața până când aceasta a ajuns să li se pară de nesuportat. Asemenea femei cad în

adevărate orgii ale durerii, în care, scrupuloase, se străduiesc să fie cât mai nefericite, cele mai nefericite cu putință. Dacă nu se sinucid, își duc zilele împietrite în posomorâre, în necroză, în cancer.

Cât despre tine, ai rămas incisivă, ceea ce mă bucură. Ascute-ți deci colții folosindu-mă.

Nu pot să nu reacționez la una dintre frazele tale, cea în care îmi amintești infidelitatea.

Bărbații fac dragoste pentru plăcere, nu pentru a spune că iubesc. Când mă duceam să mă întâlnesc cu amantele mele, nu pierdeam nimic din atașamentul față de tine, nu te adoram mai puțin, unica mea ambioare fiind să obțin și să ofer plăcere.

Relațiile interumane sunt falsificate de o colosală eroare: ideea că sexul și sentimentele sunt pe același plan. Or, sexul și dragoste ocupă două teritorii diferite. Dacă iubirea îl invadază pe cel al sexualității, care, fată

bună, o lasă să intre, nu există totuși nici o legătură între dorință și afecțiune.

Draga mea Louise, faptul că vibram pentru tine nu-mi împuțina nevoile, înțelegerea noastră totală nu-mi stirbea simțurile, nici nu-mi potolea fantasmele. De ce ai considerat că aventurile mele cu frumuseți pasagere erau gesturi menite să te insulte? Că aveau legătură cu tine? Nu făceam nimic înadins.

Ar trebui reconstruit lexicul și izolate aceste două lumi distințe, cea a sexului și cea a iubirii, suprimând orice termen comun.

Tot așa, prietenia mi se pare o relație pură, exemplară, luminoasă, pentru că nu e poluată de carne, de frecările sau de schimbările ei de fluide. Prietenia desenează calea dreaptă a iubirii. Așa că din nou ţi-o propun.

Al tău,

Adam

P.S.: În ceea ce privește întrebarea despre „elixir“, răspund, evident, negativ. Niște o substanță nu poate provoca pasiunea iubirii. Și, de asemenea, nici un tip de comportament, în ciuda a ceea ce pretind metodele specialiștilor în agățat sau lăudăroșeniile femeilor puse pe sucit mințile. Nu contează ce numim dragoste – pofta ori sentimentul –, aprinderea acestui foc rămâne un mister.

Adam,

Ai văzut?

Un paparazzo l-a surprins pe prim-ministrul Canadei în brațele amantei lui, când tocmai o săruta pe gură. Pe-aici, oamenii numai despre asta vorbesc... Partidele din opoziție îi cer demisia, complicii lui politici denunță execuția puritană, iar opinia populației fluctuează. În orice caz, dacă nu-l va costa portofoliul, tot i-a stirbit deja autoritatea.

Ai aflat cum stau lucrurile de acolo, din Franța? Ce părere ai?

Louise

E vinovat de adulter?

Atunci e vinovat și de căsătorie.

Cum se poate merge în fața unui primar sau a unui preot pentru a primi garanția că un bărbat nu se va atinge niciodată de o altă femeie decât de nevasta lui? Ce om în toate mintile va susține aşa ceva altfel decât constrâns?

Oprobriul meu se îndreaptă împotriva căsătoriilor și jurămintelor de castitate, nu împotriva adulterului, care mi se pare o deșteptare sănătoasă a naturii.

Adam

P.S.: Mda, se discută mult despre prim-ministrul ăsta al tău și pe-aici. Deși, în fond,

puțin ne pasă de soarta lui, se oferă astfel fiecărui ocazia de a-și testa apropiații în legătură cu orientarea lor sexuală și morală. Ne servește drept busolă.

Adam,

Dimineață am trecut pe la vecina mea pentru câteva amabilități și bârfe, iar pisica ei m-a convins că ai trecut prea ușor peste întrebarea mea legată de elixirul dragostei...

Rrrou – aşa o cheamă pe felină – s-a apropiat de o plantă, a lăsat să treacă o clipă, și-a ridicat buza superioară, apoi, trăgând aer pe gură, încrustată, cu picioarele țepene, și-a șters boticul roz de frunze în timp ce, din fundul gâtului, îi vibra un tors tot mai puternic, ceva între cântec și geomăt de durere. În câteva momente a amețit, parcă, cu coada dreaptă, cu irișii traversați de scânteie, gâfâind.

— E iarba-mâței, mi-a explicat vecina, observându-mi uimirea. Pune pe fugă insectele și atrage felinele.

Rrrou a miorlăit iritat de tulpinile verzi care nu-i răspundeau avansurilor.

— Nepetalactona îi declanșează feromonii sexuali în creier, ăsta-i efectul terpenei, a mai precizat ea ca și cum ar fi fost ceva cu totul banal.

În primul moment n-am știut ce mă uluia mai tare, comportamentul lui Rrrou sau vocabularul vecinei.

— Și pe tigri îi excită, a adăugat.

— Dar pe bărbați?

— Îi adoarme.

Atunci am izbucnit amândouă în râs, ea fiindcă își bătea joc de oameni, eu trăgând concluzia că cele mai frumoase momente de iubire le trăim în vise.

La birou, profitând de pauza de prânz, m-am documentat. De mii de ani se prescriu filtre, poțiuni, parfumuri, rugăciuni,

ritualuri, formule ezoterice. Doar furnizorul diferă: medicina, religia, superstiția, magia albă, roșie sau neagră. Vrăjitorii ăia marchitanii din metroul parizian, care ne distrează când se apucă să împartă călătorilor prospectele în care se promite fermearea ființei dorite ori întoarcerea ei, nu fac decât să prelungească o tradiție conform căreia nu hazardul guvernează sentimentele. Când ne îndrăgostim, cădem de fapt în plasa – brațele – celuilalt. Iar cădere este condiționată de manipulare.

Cugetă atent la chestia asta și spune-mi ce părere ai.

Louise

P.S.: Cum o mai duci? Povestește-mi cum îți treci zilele. M-ai înlocuit cu o alta?

Nici vorbă de o singură femeie. Femei. Nimeni nu te poate înlocui, Louise.

Adam

Femei...

Prenume nu au? Personalitate? Mă revolți, Adam. De ce bărbații lasă mereu impresia că le disprețuiesc pe cele pe care le doresc?

Femei...

Nu te-ai mai săturat de vânătoarea asta necontenită?

În locul tău, aş crăpa de plictis.

Nu mai e nici o aventură să tot repeți aventuri.

Louise

Vânătorului îi prefer vânătoarea.

Adam

În limbajul tău, chestia asta nu se numește cumva nevroză?

Louise

36

Se numește natură sănătoasă.

Nu din cauza dorințelor suferi iar, ci pur și simplu pentru că, odată împlinite, renasc, de parcă habar nu ar avea de antractele satisfacției.

Tu ai vreun amant? Ceva amanți? Te întâlnești cu bărbați care-ți plac?

Adam

37

N-am pe nimeni.

Mă uit la trandafiri, dar nu le mai simt decât spinii.

Louise

P.S.: Dar cu elixirul dragostei cum stăm?
Îmi vorbești despre tine, uitând să-mi răspunzi la întrebările care mă frământă.

38

Dragă Louise,

În realitate, ai dreptate: filtrul există!
De dimineață, bărbierindu-mă, am întrezărit mijlocul de a provoca dragostea pe loc.

Ce chilipir! Dar și ce mai păcăleală... Treaba mă distrează de ceasuri întregi, încât abia mă mai pot concentra la ce-mi spun pacienții. Îți scriu acum pe fugă, între două întâlniri, pentru a-ți anunța descoperirea, dar abia aştept să-ți povestesc despre ce este vorba.

Al tău,

Adam

39

Dragă Adam,

Ai terminat treburile?
Ard de nerăbdare să citesc.

Louise

Adam,

Crudule! De când am primit ultimele
cuvinte de la tine pândesc minut cu minut
mailul. Suspansul ăsta dăunează randamen-
tului. Dacă mai întârzi, o să-mi pierd ser-
viciul și o să fie numai vina ta!

Louise

Draga mea Louise,

Uite că în sfârșit m-am întors, aşa că arunc bombă: pot face orice femeie să se îndrăgostească de mine.

Chiar nu ghicești cum ?

Adam

Adam,

Ai farmec, ai trupul zvelt, ai umeri lângă care te poți adăposti, miroși bine, mâna ta fierbinte electrizează brațul de care se atinge, galanteria ta le face pe femei să se simtă onorate, ești o companie plăcută datorită culturii amestecate cu umor, ochii tăi știu să transmită dorință flatând-o în același timp pe cea pe care o privești atent, plus că ești un amant excelent, numai că, dragul meu, tuturor acestor numeroase calități li se poate rezista, chiar dacă cea care îți scrie nu a știut cândva să se apere. Să nu-ți închipui că toate prietenele mele și-ar fi dorit

să fie în locul meu... Ce, oare, îi-o aduce atâtea victorii? Poate un noroc ieșit din comun...

O fostă victimă

Draga mea Louise,

Îți mulțumesc pentru portretul flatant, care mă face să vreau să mă cunosc, ba chiar să încerc un flirt cu mine însuși.

Ai dreptate, nu sunt adeptul modestiei. Uite că am dat și de un defect. Gloria nu e niciodată explozia rezervei, mai degrabă a megalomaniei, căci cei insignifianti nu înfăptuiesc nimic mareț. Doar orgoliul dă avânt oamenilor, și încă mai trebuie o porție de vanitate pentru a le trezi toate forțele. Aparența modestiei îmi este îndeajuns, întrucât se dovedește a fi tipul de aroganță care-i scandalizează cel mai puțin pe mediocri.

Descrierea ta, Louise, negligează numai un element, unul singur, dar cel care contează cu adevărat: meseria mea de psihanalist.

Grație acestei activități, sunt sigur că instaurez cristalizarea amoroasă. Într-un anumit moment al curei, pacientul își proiectează așteptările și refulările asupra celui care îl tratează, se îndrăgostește de terapeut, cu care vrea să intre într-o relație exclusivă, fie carnală, fie prietenească. În respectiva perioadă, bolnavul își pierde orice interes pentru tratament și nu mai merge la medic decât cu intenția de a-și oferi o aventură. Sigmund Freud a numit acest episod sentimental transfer, afirmând că „este provocat de situația psihanalitică“.

La școală, profesorii ne-au învățat cum să-l contracarăm, pentru a-l reduce pe pacient pe calea vindecării. Și eu am avut de luptat de mai multe ori împotriva acestor *avansuri* care, în realitate, provocau *reculul*.

Îți mărturisesc că am considerat un merit evident faptul că am respins două sau trei femei splendide care mi se dăruiau fără nici o rezervă.

Și uite-așa am descoperit elixirul dragostei, de care vorbeai.

Și ce recompensă am căpătat?

Salutări de la cel care nu și-a întrebuințat cu tine drăcoveniile astea.

Adam

Louise,

Ce se-ntâmplă?

Acum trei zile m-ai somat să-ți scriu și,
de când ți-am răspuns, ai amuțit.

Adam

Dragă Adam,

Există lucruri cu care trebuie să te obișnuiești înainte să le prinzi gustul: cafeaua,
țigara, broccoli, singurătatea.

Acum mă străduiesc să mă familiarizez
cu aceasta din urmă, fiindcă e noua mea
tovarășă.

Louise

Louise,

N-aș vrea să cred că te-ai șifonat din cauza ultimului meu mesaj.

Ai avut cumva vreun accident?

Adam

P.S.: Răspunsurile tale călduțe mă-n-gheață.

Adam,

E ciudat cât te poate chinui distanța! Nu mi-aduc aminte să te fi alarmat vreodata pe vremea când trăiam împreună, la Paris...

Liniștește-te: nimic nou în privința faptelor diverse. Nici nu am ajuns sub roțile vreunei mașini, nici nu am căzut în adâncul fluviului Saint-Laurent, iar stomacul meu a supraviețuit fripturii de cerb canadian cu *poutine*¹ și sirop de arțar.

Iartă-mă dacă ți-am părut dură. Pot totuși să te rog să-mi faci un serviciu?

¹ Fel de mâncare din Québec, făcut din cartofi prăjiți, bucăți de brânză Cedar și un sos brun, specific, compus din ulei, făină, apă, sare, piper și zeamă de pui (n. tr.).

Daaa? Mulțumesc.

De fapt, de trei e vorba:

1. Să-mi trimiți un flacon din parfumul meu, Cuir de Russie, o raritate care nu se poate cumpăra decât de la magazinul central, Chanel rue Cambon. Evident, o să-ți dau banii.

2. Verifică dacă nu cumva a rămas printre lucrurile tale o ediție scumpă din *Legături primejdioase*. Nu dau deloc de ea prin cutii. Sigur, textul în sine l-aș putea cumpăra de oriunde, însă exemplarul acela, legat în piele maro și tipărit pe hârtie de biblie pe cât de fină, pe atât de rezistentă, este unicul dar pe care mi l-a făcut tata.

3. Poți s-o scoți din încurcătură pe o colegă de-a mea juristă care vine în Franță? Caută o casă la Paris, dar să nu fie scumpă chiria – știu, știu că e ca și cum ai căuta găina de dinți –, și mi-am adus aminte că vărul tău Simon închiriază mansarde mobilate... Or fi ele mici, dar sunt situate con-

venabil și s-ar potrivi cu bugetul de care dispune. Dacă-mi dai undă verde, o pun în legătură cu tine.

Cât despre elixirul dragostei, află, dragul meu, că m-am gândit la temă și m-am și documentat. Ai zâmbi dacă ai vedea-o, printre călătorii din metrou care citesc romane polițiste ori de amor, pe Louise a ta cu ochii pierduți în *Tehnica psihanalizei* a lui Sigmund Freud. Evident, n-ai zice că tipul ăsta de lectură ar putea servi de modelă, or, spre marea mea surpriză, datorită ei au încercat să mă agațe diversi studenți și deșirați și costelivi.

Te las, că mi s-au îngrămădit dosarele pe birou.

Louise

Dragă Louise,

Ti-am trimis de dimineată, prin curierul rapid, parfumul și cartea. Amândouă emanau aroma ta sofisticată, sălbatică, fructată, în care se amestecă izul întunecat de tămâie și coaja de mandarină, aromă prezentă atât de puternic, încât, fugar, am avut senzația că te împachetez și, mai apoi, te încredințez unui necunoscut, curierul cu față plină de vinișoare roșii și cu mâini zbârcite care mă scârbeau.

Și pentru colega ta juristă am aranjat tot ce trebuie. Nu are decât să treacă pe la mine și o voi conduce la o garsonieră de pe rue Réaumur.

Scuză-mă că-ți scriu așa scurt, dar un pacient a încercat astăzi să se sinucidă, ceea ce mă obligă să intervin. Incidentul mă zguduiе profund. Degeaba mi-a tot repetat confratele Frédéric Roux, după ce i-a studiat dosarul, că nu am nici o responsabilitate, când un pacient de-al meu se sinucide, mă simt mizerabil.

Să-ți fie bună ziua, ţie, care o-ncepi.
Cel care și-ar dori s-o termine,

Adam

P.S.: De o săptămână Parisul doarme sub ploaie. Aversele care regenerează câmpul îndoliază orașul, învelindu-l cu un voal sinistru.

doar să te lăsă să te pozezi și să te fotografezi. În urmă cu un an, într-o seara de iarnă, am întâlnit-o la un restaurant din oraș, unde se servea un meniu special de sărbătoare. În primul rând, nu a cunoscută să se simtă nădejde să se întâlnească încă o dată. În al doilea rând, nu a cunoscută să se simtă nădejde să se întâlnească încă o dată.

Louise,

Mi-ai ascuns faptul că această colegă a ta, venită din Preafrumoasa Provincie a Québecului, este o splendoare. Tânără, ingenuă și totuși imperială. Un corp de zeiță. Ochi de nu-mă-uita. Dacă știam, îi dădeam apartamentul meu.

Ce fel de femeie este Lily astă?

Adam

A avut mai multe relații, dar nimic serios.

Liberă, fără planuri precise, încântată că poate hoinări prin Europa, trăiește cu iluzia specifică oricărei tinere că este adultă.

Louise

Crezi că pot să-o invit la cină?

Adam

Imprudentule, să nu faci aşa ceva! Canadiențele nu sesizează curtoazia de pe Bătrânul Continent și o să-și închipuie că încerci să-o agăți.

Louise

Păi, ce-are? E interzis?

Adam

Mdaaa...

Oricum, dacă ţii să i-o tragi, îmbârligările sunt contraproductive. Canadien-
ele ori iau ele inițiativa, ori dispar.

Da, știu ce mormăi: „Ce soi derutant!“
De fapt, astfel de reflexe țin mai ales de
parametrii educației din America de Nord:
feminism și antimachism. Masculul nu are
aici viață ușoară din Europa.

Louise

P.S.: În plus, nu ești genul ei de bărbat.
După câte mi s-a spus, pune preț pe par-
neri sportivi, baschetbaliști sau hocheiști,
mult mai tineri decât tine – pe scurt, de
vârstă ei.

Dragă Louise,

Nu-mi dau seama dacă sfaturile tale sunt făcute să mă ajute sau să mă împiedice să-o cuceresc.

În sfârșit, deși nu știu bine de ce, o să te ascult. Poate fiindcă îmi place să te ascult?

Adam al tău

P.S.: Veste bună: sinucigașul meu și-a revenit.

Și a stat și ploaia.

Dragă Adam,

Elixirul tău m-a frământat două săptămâni.

După ce am citit, studiat, reflectat, iată-mă gata să-ți răspund.

Îți faci iluzii cu privire la infailibilitatea metodei tale.

Declanșarea iubirii grație curei psihanalitice funcționa la începuturile acestei practici, pe vremea pionierilor Freud, Ferenczi, Jung, Jones. Se pare chiar că Otto Rank utilizează deseori astfel de proiecții pentru a trăi fără rușine aventuri cu frumoasele lui paciente, precum Anaïs Nin...

Or, transferul de genul acesta a devenit tot mai rar.

De ce?

Tratamentul psihanalitic nu s-a schimbat deloc, dar vremurile, da!

La sfârșitul secolului al XIX-lea și în primul sfert al secolului XX conversația nu atingea niciodată tema libidoului; nu doar podoarea și presiunea creștinismului o interziceau, ci și lipsa cuvintelor și conceptelor. Astăzi, lumea se mișcă altfel. Filme, romane, ziar, reviste, spectacole televizate, emisiuni de radio, site-uri și bloguri de pe Internet oferă continuu un discurs despre sex, fără nici un fel de tabuuri.

Totodată, cred că și tu, și Freud vă înșelați considerând că deplasarea sentimentelor către persoana medicului aparține procesului analitic. Transferul, departe de a fi un mecanism interior, provine din exterior. În vechea ordine a lucrurilor, privată de cuvinte, pacientul era atât de avid să vorbească despre dorințele, frustrările, fantasmele sale în fața unui necunoscut care

se arăta interesat de ele, încât terapeutul ajungea să i se pară seducător. Din contră, într-o societate în care fiecare discută despre dorințele sale, pacientul se va mulțumi pur și simplu să-și urmeze tratamentul. Dispariția transferului sanctionează lascivitatea vremurilor noastre.

Psihanaliiștii fondatori luau locul preoților din refugiu cald al confesionalului. După exemplul celor din urmă, câștigau un ascendent carnal care ținea mai ales de conjunctura rigoristă, de cultul secretului și de penuria de termeni senzuali.

Prin urmare, consider că exagerezi puterea erotică a psihanalizei.

Altfel, du-te și-o exercează într-un regim pudibond și totalitar.

De ce nu în Coreea de Nord?

A ta,

Louise

Louise,

Mă provoci?

Înainte să repopulez Phenianul, o să-ți dovedesc că am dreptate.

Demonstrația a început în dimineața asta.

Colega ta Lily, zeița venită din țara frigului, cea care poartă cizme înalte bine peste genunchi ca și când ar purta apreschiuri, fără să observe că-i înnebunește pe parizieni, mi-a spus că vrea să înceapă o cură analitică sub supravegherea mea.

Deși nu mai aveam loc pentru încă un pacient, am acceptat.

Din cauza ta.

În primul rând, cum nu mi-ai dat voie s-o seduc, am putut să-o accept printre pacienții mei.

În al doilea rând, voi dovedi astfel, în ciuda scepticismului tău, că dețin cu adevarat elixirul dragostei.

Obiecții, onorabili?

Adam

Adam,

E foarte urât ce faci.
Mă opun.

Louise

P.S.: Și dac-o previn pe Lily?

Sărmana mea Louise,

Simplul fapt că mă amenință îmi arată
că n-o s-o faci.

Adam

Adam,

Nu sunt și nici nu voi fi vreodată „sărmana ta Louise“.

Deși Lily nu face parte din grupul meu de prietene, mă revoltă afacerea pe care-o pui la cale. Nu doar că a căzut într-o capcană, dar pare evident că eu am expus-o pericolului dându-ți-o pe mâna să-i găsești o locuință și, mai apoi, pe canapea ca să-ți satisfaci vanitatea libidinoasă.

Încetează imediat cu escrocheria asta indecentă, altfel nu mai auzi de la mine nici un cuvințel.

Louise

P.S.: Cum oare ai ajuns să-mi displaci după ce mi-ai plăcut atât de mult? Să nu-mi fi părut atrăgător decât căzând pradă unei iluzii? Lămurită de propria-mi decepție, recitesc legătura noastră ca pe istoria unei escrocherii.

Prea târziu, Louise.

Nu sunt acel bărbat virtuos pe care sperai să-l întâlnești. Or, n-ajunge doar să vrei.
Te-ai apucat să ceri mărului portocale.

Adam

Adam,

Bine, capitatez, ridic steagul alb!
Recunosc că ai dreptate.
Gata cu războiul.

Așa e, deții versiunea modernă a elixirului: psihanaliza declanșează cu certitudine pasiunea pacientului.

Ieri nu te-am contrazis decât de dragul corespondenței și ca să mă dau răutăcioasă.
De fapt, nu credeam o iota din ce scriam.

A ta,

Louise

P.S.: Las-o-ncolo de demonstrație, ai câștigat.

Dragă Louise,

„De dragul corespondenței“ cu mine.
În sfârșit, un cuvânt amabil... Primul de
la despărțirea noastră.

Mă bucur că încă îmi mai cauți compa-
nia. A ne petrece viața regretând un senti-
ment pierdut nu ne dezvoltă capacitatea
de a iubi, ci ne închide în fața unor noi
emoții, cultivându-ne amărăciunea. Înmu-
gurește, oare, prietenia?

În ceea ce o privește pe Lily, fii liniștită:
în doar câteva ședințe, reflexele mele profe-
sionale au invins. De când colega ta mi-a
devenit pacientă, nu mai bat câmpii aproape
de gustul ei extravagant pentru hainele mu-

late, care îi subliniază supletea și formele,
dau mai puțină atenție tenului ei auriu, părui-
lui moale care-i flutură pe ceafă sau lun-
gimii incredibile a picioarelor. La drept
vorbind, mă izolez. În momentul în care
mă aşez la distanță de ea pentru a o asculta,
masculul este absent și nu mai rămâne
acolo decât un psihanalist austер.

Prietenul tău Adam

P.S.: Mă consider, vai, dezolant de pon-
derat. Din când în când, mă voi bucura să
mă reîntorc la natură, să las să se afirme
bestia din mine, să mă dedau tandreții fără
cuvinte a sexului pentru sex.

Dragă Adam,

Sexul nu are morală, iată motivul pentru care oamenii își impun să aibă una. În lipsa regulilor nu ar exista nici cupluri, nici familii, nici societate și totul s-ar prăbuși în haos. Grație interdicțiilor am părăsit jungla pentru oraș. Nu te mai necăji că ai ajuns o ființă ponderată, Adam, asta dovedește că ai depășit stadiul de primat.

Frumoasă revelația? Nu-mi mulțumi.

În schimb, atenție! Dacă nu mai ești primitiv, poți să devii pervers, risc ce pândește spiritele care au atins un înalt nivel de rafinament. Sub inhibițiile pe care îți le impune conștiința, continui să-ți consumi

concupiscentă, cu atât mai mult cu cât Lily te-a vrăjit de la bun început, încât la ea te-ai gândit pentru a-mi dovedi că deții noul elixir al dragostei.

Nu crezi că ar fi mai bine s-o încredințezi unuia dintre confrății tăi? Lui Frédéric Roux, de exemplu, prieten căruia ai putea să-i explici scrupulele tale și să-i povestești despre stupidă noastră întrecere. Îți dau voie s-o faci. Cel puțin aşa Lily ar fi la adăpost.

Te sărut.

Louise

P.S.: La Montréal ninge, e mai proaspăt, mai luminos decât primăvara, orașul a căpătat un aer cochet și virginal.

P.P.S.: L-am cunoscut pe Brice, un bărbat care îmi place. E liber, elegant, volubil, căci lucrează într-o editură, divorțat de doi ani, în aşteptarea unei relații profunde, durabile,

serioase. Nu are nimic în comun cu studenții famelici care mă acostează în periplurile subterane, excitați de contrastul dintre lecturile mele intelectuale și pantofii parizieni cu toc cui. Deocamdată, în fața lui Brice trag de timp ca să-i testeze dorința, dar mă tem că n-o să rămână o citadelă de necucerit. Simt cum se strecoară în mine iubirea.

Înțeleg că nu pot să te iubesc. Înțeleg că nu pot să te iubesc. Înțeleg că nu pot să te iubesc.

Dragă Louise,

Femeile iubesc dragostea, bărbații fac dragoste.

Paragraful tău despre Brice mi s-a părut consternant.

Recitindu-l, mă gândeam la ce ne desparte pe noi, bărbații și femeile, și ne complică atât de tare legăturile. Când amintești de expiratul ăsta cu aer de tinerel, de fapt bați toba și-ți trâmbițezi angajamentul sentimental. Cred că visez! și mai și fixezi o perioadă în care să te asiguri că țineți unul la celălalt, adică, de subînțeles: n-o să mă culc cu el decât dacă-l iubesc și mă iubește.

Ce minciuni!

Dacă între voi nu există decât dorință?
A ta și a lui? De ce amesteci dragostea în
povestea asta?

Adam

P.S.: Evident, te amăgește pretinzând că e în căutarea unei „relații profunde, durabile, serioase“. Trebuie că a dat de clișeul său prin vreo revistă, la rubrica de scrisori de la cititoare.

Adam,

Nu cumva ești gelos?
Furia asta îmi place, pentru că arată că
ții la mine.

Altfel, până unde ai ajuns cu colega mea
Lily?

Louise

Louise,

Urăsc gelozia și m-ar înfuria să o simt.

Adam

Adam,

Poți fi stăpân pe ceea ce gândești, dar
niciodată pe ceea ce simți.

Louise

Louise,

Două elemente m-au şocat în ultimele tale mesaje:

1. Îmi interpretezi reticența față de povestea astă dintr-o tine și Brice ca pe expresia ascunsă a geloziei.

Din contră, te îndemn să te culci cu el fără să-ți assum povara ipocriziei. Obiectul iritării mele ține de retorica mincinoasă în care amestecați fraze de genul „legătură profundă, durabilă, serioasă“, veșmânt al unei dorințe care nu îndrăznește să se arate goală.

Gelozia nu este o manifestare a iubirii, ci forma exacerbată a sentimentului proprietății. Cât despre mine, n-am conside-

rat niciodată că-mi aparții mie și numai mie, nici în trecut, nici acum.

Numim cu ușurință dragoste patologii severe precum această obsesie de a anexa doar pentru sine trupul și gândurile celuilalt, aneantizându-i libertatea.

2. Nu-ți dau nici o veste despre Lily. Supus secretului profesional, nu am acest drept. Confidențele ei, imediat ce trec pragul urechii mele, pătrund într-o zonă protejată la care nimeni nu are acces.

N-o să-ți spun decât că personalitatea ei se dovedește mai captivantă decât ar da de presupus aparențele. O fetiță fragilă, nesigură că este apreciată, se pitește în somptuoasa morfologie care-i afișează cu îndrăzneală perfecțiunea. Propriul ei dușman, se aruncă în piece clipă la coșul de gunoi. Nu apreciază nimic la ea însăși, nici competența – mai multe diplome obținute la Universitatea McGill –, nici aptitudinile lingvistice – franceza, engleza, germana și

spaniola foarte bine stăpâname –, nici fizicul – ar fi vrut să fie lipsită de forme! –, nici albastrul pregnant al ochilor, în care nu vede decât clorul din vreo piscină.

Parisul o destabilizează, zguduindu-i criteriile de până acum. Să luăm, ca exemplu, referințele ei privitoare la modă, provenind din seriale americane precum *Focurile iubirii* sau *Iubire, glorie și frumusețe*, acele interminabile saga în care femei cu sânii refăcuți își dispută bărbați cu implanturi de păr: convinsă că trebuie să se smăcuiască și să se înțolească precum o boarfă californiană, explodează printre parizienele care cultivă un rafinament mai puțin obsцен și provocator.

Sunt sigur că băieții cu care a avut relații corespundeau și ei tâmpenilor hollywoodiene conform cărora, de la șofer la analistul finanțier, orice mascul arborează bronz, carură și abdominali de surfer.

Aseară, fiindcă aveam două invitații la Operă, am luat-o cu mine pe Lily la *Tristan und Isolde*.

O să mă crezi? Pe când o faceam să se confrunte cu o operă dificilă – patru ore de muzică, Wagner și divinele lui lentori, cu libret în germană –, Lily a cunoscut un fel de botez. Cu cât orchestra murmura ori tuna, vârsând peste noi, din fosă, suava și terifianta ei nesfârșire oceanică, tăcerile, reținerile, violențele, cu atât Lily vibra, pradă unei agitații căreia nu-i opunea nici o barieră. Nu, nu asculta doar cu urechile, părul îi fremăta, bazinul i se legăna, inima îi bătea tot mai repede. Ghemuită, abia reținându-și lacrimile, înfiorată încă de la preludiul. Foarte repede, respirația a început să i se sincronizeze cu cea a Isoldei; se accelera, se-ntrerupea, sincronă până la amețeală, lansată într-o expansiune lirică, îndrăzneată, de neoprit, sfârșind prin a se topi odată cu dezlănțuirea coardelor într-un soi de orgasm exaltat.

*In dem wogenden Schwall,
In dem tönenden Schall,
In des Welt-Atems wehendem All,
Ertrinken,
Versinken,
Unbewusst,
Höchste Lust!*

*În valul care urcă,
În sunetul care vibrează,
În marea respirație a suflului universal,
Să mă îneac,
Să mă înghită,
Fără de conștiință –
Suprem deliciu!*

Vârtejul voluptuos al muzicii o pătrunde pe Lily impunându-i eliberarea magică, făcând-o să se piardă printre sunete, să dispară în armonia lumii care apropie horcaitul agoniei de respirația vieții. Sublim...

Când s-a lăsat cortina peste cei doi îndrăgostiți înlănțuiți, Lily n-a mai simțit nevoie să aplaude, de parcă, rătăcită, și-ar fi pierdut calea propriului trup.

Agățată de brațul meu, a ieșit istovită de această experiență, umedă, beată de recunoștință în fața celui care a invitat-o la ceremonia ezoterică de la care, prin naștere și lipsă de educație, se considera excludată.

„Nu știam că este cu puțință“, a fost unicul ei comentariu, șoptit.

Spre marea mea mândrie, am convertit-o la Wagner. Farmecele venerabilului vrăjitor nu au pierit în formoul culturii oficiale, ba chiar acționează încă asupra unei tinere sosite din arondismentul Chincoutimi.

Tu ce mai faci? Profitați, tu și Brice, de energia muzicală montrealeză?

Al tău,

Adam

Brice și cu mine ? Totul e-n ordine.
Punem de-un flirt.

Louise

Brice și cu mine ? Totul e-n ordine.
Punem de-un flirt.

Flirtul nu este dragoste, ci dorință de dragoste. Te pierzi în generalități abstracțe. Coboară înapoi pe pământ, Louise.

Adam

Flirtul nu este dragoste, ci dorință de dragoste. Te pierzi în generalități abstracțe. Coboară înapoi pe pământ, Louise.

Întrucât îți permit să-mi ții predici, permite-mi să glumesc puțin pe seama seriei tale cu Lily.

Oare rolul terapeutului este să iasă în oraș cu pacienta? Și, mai ales, s-o ducă să asculte *Tristan und Isolde*, operă romantică prin excelență?

Tare mi se pare, dragul meu Adam, că fil-trul nu acționa doar pe scenă, ci și în sală, iar bulbul tău rahidian ține să câștige pariu subjugând-o pe Lily!

Louise

92

Nu-ți permit să-mi dai lecții de ortodoxie psihanalitică!

Chiar dacă acum câteva săptămâni am făcut pe nebunul, mi-am venit în fire și îți repet că mă scârbește până și gândul de a profita de pe urma situației profesionale pentru a o agăta pe Lily.

Adam

93

Sila este una dintre formele obsesiei: preferi să te gândești la subiect cu scârbă decât să nu te gândești deloc.

Louise Erdrich, *Înțelegerea silării*, traducere de Irina Popescu, Editura Polirom, Iași, 2007, p. 102.

Cum a mă justifica ar însemna să admit că s-ar putea să greșesc, prefer să tac.

Cu toate astea, ţin să te anunț că această corespondență n-o să mai aibă nici un sens pentru mine dacă o s-o punctezi regulat cu observații care mă scot din sărite.

Cine are urechi de auzit să audă.

Adam,

Iartă-mă dacă te-am ofensat, nu asta mi-a fost intenția. Recitind ce mi-ai scris și-ami înțeles argumentele și am schimbat direcția.

Mea culpa. Mea maxima culpa.

În orice caz, sunt de acum atât de fericiță alături de Brice, încât, chiar dacă o să te dezaproba, o voi face cu o bunăvoiță extremă.

Am reacționat cu ferocitate ieri fiindcă m-ai acuzat că mi-aș disimula dorințele față de Brice și ai avut dreptate: de când am petrecut o noapte împreună, trăim o idilă perfectă.

Așa că iată concluzia mea: nu cumva îți maschezi o atracție irezistibilă față de Lily?

De ce ai ascunde-o?

Ce-ar fi rău în ea?

Pe mine nu mă deranjează cu nimic o asemenea atracție.

Te rog, nu mă condamna pentru îndrăzenală. Cum să ai pretenția să fim prieteni, dacă nu pot să-ți șoptesc adevărul?

A ta,

Louise

Dragă Louise,

Scrisoarea ta mi-a făcut nemaipomenit de bine! Aș fi fost oare în stare, fără ea, să apreciez ceea ce am început să trăiesc?

Ieri, la consultație, în timpul ședinței de joi, Lily s-a întrerupt brusc în mijlocul unei amintiri, s-a întors către mine, s-a ridicat în picioare, a roșit și apoi a exclamat:

— Te iubesc!

M-am ridicat la rându-mi și am strigat:

— și eu!

Lily a izbucnit în lacrimi și ne-am aruncat unul în brațele celuilalt. În aceeași seară am devenit amanți.

De atunci nu ne-am mai părăsit.

Louise, îți mulțumesc pentru prietenia ta aspră, care m-a luminat.

Ce încântare! Totul vibrează în mine... Uitasem în ce măsură pasiunea, rafinata, îmbătătoarea și abracadabranta pasiune, poate da farmec universului. Pe la unsprezece noaptea, când ne-am dat jos din pat sleiți, dar relaxați, ne-am dus la brasserie Colbert cu sala ei cu lămpi rotunde, cu fețe de masă din bumbac gros, cu banchetele din piele tăbăcită, plină de larma actorilor veniți să petreacă după spectacol, printre chelneri stilați veniți parcă direct din secolul trecut cu stridiile lor, cu creveții și crabii proaspeți aterizați la noi în farfurie ca și cum bucătăria ar fi dat pe o plajă la vremea refluxului. I-am cerut apoi taximetristului să mai facă niște ocoluri ca să nu ratăm străzile împodobite de sărbătoare, iluminate, insolente în veselia lor, ignorând complet și munca, și odihna. Sprijinită de umărul meu, Lily torcea fără grijă, convinsă că nu

îi ofer doar brațele mele, ci și un oraș, o țară, un continent fabulos.

De dimineață, coborând pentru micul dejun, am avut senzația că era pentru întâia oară când strada mea întâmpina zorii, întâia oară când cerul avea acea sclipire de mercur, întâia oară când înaltele fațade crem îmi surâdeau, când brutăreasa mă saluta voioasă, când croasantul răspândea savoarea de unt auriu, când cafeaua mă pătrundeau cu puterea ei înțepătoare și fortifiantă. În doar câteva ore, Parisul s-a copt: a devenit un oraș nerușinat, seducător, excitant, oferindu-ne întrânduri în care ne putem îmbrățișa, bânci pe care ne putem săruta, cheiuri pe unde putem să ne plimbăm visători. Adio zgomot, trafic, stres, muncă, suprapopulare: Lily și cu mine păsim într-un sublim decor silențios, la fel de romantic ca noi.

Astăzi le-am dat de înțeles pacienților că nu mă simt prea bine, iar mâine o să

fugim cu mașina la Trouville și Lily va descoperi că Normandia e plaja Parisului.

Pesemne că iubirea a fost inventată pentru a da poezie vieții.

Al tău, fidel în afecțiune,

Adam

Dragă Adam,

Soarta a vrut să descoperim fericirea în același timp, tu cu Lily, eu cu Brice. Faptul că aceste noi cupluri nu întunecă pasiunea noastră apusă, ci merg înainte sub ochiul binevoitor al prieteniei noastre chiar reprezintă un dar.

Nu mi-aș fi putut închipui niciodată o soluție veselă pentru povestea noastră.

Permite-mi să-ți adresez aceste cuvinte rudimentare: fii fericit.

Louise a ta

P.S.: Brice, căruia i-am spus de relația ta cu Lily, mi se alătură urându-vă toate cele bune.

Dragă Louise,

Uitasem la ce sunt bune nopțile.

La întoarcerea de la Trouville, unde ne-am petrecut ore în sir în zburălnicii, ieșind din cameră doar pentru a mâncă fructe de mare ori pentru a sorbi vântul oceanic, ne-am reluat munca la Paris.

Dorm puțin. Nu de somn am nevoie, ci de Lily. S-o strâng la piept, s-o alint, s-o pătrund, să stau de vorbă cu ea după orgasm, iată ce mă odihnește. Restul mi-e indiferent.

În fiecare noapte avem impresia că suntem doi Robinsoni care împart aceeași insulă pustie. Ne îmbrățișăm conștienți că într-o

zi pe linia orizontului va aluneca un vapor și ni se va propune să ne întoarcem în lumea normală. De-ar fi cât mai târziu cu putință!

Tu cum o mai duci? Haide, povesteste-mi despre Brice.

Adam

P.S.: Lily folosește același parfum ca și tine, preararul Cuir de Russie. Incredibil, nu?

Dragă Adam,

Tu ne descrii mai bine decât aş face-o
eu vreodată.

Și în ceea ce mă privește este vorba despre un joc plăcut. Experimentez cu Brice fericirea începuturilor, când descoperi totul la partener, corpul, miroslul, mângâierile, conversația, chipul lui când se trezește, gusturile, grijile, stângăciile, amintirile, umorul. Deschid o carte care promite. Fiecare element pare nou, chiar și primele obișnuințe.

Petrec clipe plăcute lângă el. Cu toate
astea, nu mă pot abține să nu le compar cu
aceleia pe care le-am cunoscut noi doi, tu

și cu mine, așă că noul roman se schițează cu fragilitate.

Povestea noastră rămâne cea mai tare.

Frumusețea primei iubiri vine din faptul că nu este bântuită de propriul sfârșit, te crezi într-un prezent etern și-i ignori epuizarea. După care, cadavrul primei iubiri le infectează pe următoarele.

Deși...

Comparățiile pe care le fac fără să vreau în minte nu-l avantajează pe Brice: mi se pare mai puțin seducător decât tine... Dacă nu cumva problema e la mine, care mă las greu. Relația mea cu el are mai mult aspectul unei aventuri reușite în comparație cu adevăratul ei conținut. Ceva – ce oare? – rămâne fad, lipsit de culoare.

Dragă Adam, n-aș îndrăzni să-mi exprim această reticență dacă nu am fi, și tu, și eu, protejați acum de noile noastre vieți. Totuși, insist: de ce nu a durat relația noastră?

Louise a ta

Draga mea Louise,

Relația noastră a încetat să mai dureze fiindcă a tot durat. Timpul nu este aliatul iubirii și nu favorizează decât prietenia.

Când întâlnești soții bătrâni ale căror trupuri sunt mai puțin însetate de voluptate, se presupune că obișnuința a secătuit dorința, dar mă tem că este yorba despre o alterare și mai gravă: atașamentul distrugе inflăcărarea. Cu cât legătura se dezvoltă, cu atât părăsește epiderma. Ce trădare insidioasă! Pe când atracția le impune îndrăgostitilor să se mângâie, să se sărute, să fie una, afecțiunea împărtășită elimină puțin câte puțin contactul direct. Dragostea vine pe calea cărnii, după care o îndepărtează.

Suntem entități contradictorii, draga mea Louise, însuflețite de două forțe divergente.

Dragostea cultivă cunoșterea, dorința venerează necunoscutul. Pe când iubirea rămâne loială până la ultimul suspin, degetele, palmele, gura, penisul, pântecele sunt aventurieri mereu la pândă, gata să pornească spre noi destinații, atrași de diferență, de unicitate. Invers decât sentimentul care caută permanentă, pulsuinilor renăscute le e poftă de schimbare. Cine-ar mânca același lucru în toate zilele vieții lui?

Pasiunea mea pentru Lily, ca și cea pe care am simțit-o pentru tine, va dispărea. Concluzia nu mă bucură, dar o pot presupune. Mai rău: o știu. Singura mea dorință este ca acest lucru să se întâmple cât mai târziu și simultan. Iată ceea ce se cheamă un entuziasm fericit: o relație care se stinge printr-o destructurare sincronă.

Nu există decât o singură dramă cu adevarat crudă în dragoste, anume ca unul din

parteneri să i-o ia înainte celuilalt fie impunându-și dorința, fie prin declinul acesteia.

Prietenul tău,

Adam

P.S.: Sinucigașul meu se-nsoară!

Dragă Adam,

O întrebare îmi gâdilă buzele: te mai
vezi și cu alte femei, sau doar cu Lily?

Louise

Doar cu Lily.

Adam

Ce răsturnare față de lunile din urmă!

Louise

112

Înainte mă ghifțuiam cu femei cu o frecvență care ținea mai mult de încăpățânare decât de dorință. Fără-ndoială încercam să te uit, draga mea Louise, și dacă nu pe tine, atunci eșecul nostru. Îmi convenea să mă consider un bărbat superlibidinal.

Nu întotdeauna în vederea virtuții te străduiești cel mai tare.

Adam

113

Dragă Adam,

Am plecat la țară, Brice și cu mine, la casa lui de la Laurentides, aproape de muntele Tremblant.

Ce exotism! Închipui-ți un drum de ceasuri întregi, brazi uriași, pante care urcă neobosite, șosele înghesuite între pereți de gheată, cerul de un albastru saturat, atât de luminos, încât nu-l poți privi prea mult fără să clipești, apoi, dintr-odată, răgazul oferit de vilele așezate ici și colo, cochete, maronii, curate, cuminți ca niște miniaturi de carton. În timpul călătoriei am avut senzația că Brice și cu mine ne întoarcem în copilărie, Hänsel și Gretel cufundându-se

într-o lume de poveste, luxuriantă pădure care face ca orice lucru să pară minuscul, în-tinderile orbitoare pe unde zăpada – când praf, când gheată, când iaurt – se distrează cu metamorfozele ei. De când ne-am refugiat în cabana din trunchiuri de brad decojite, am ajuns să apreciez importanța unui cămin, bucurie pe care o uitasem din clipa în care m-am așezat într-o țară de adopție. Redescoperind frontiera dintre afară și înăuntru, preamăresc pereții zdraveni, gust intimitatea țesăturilor – pleduri din cașmir, șaluri de angora, cuverturi din molton – și mă reped spre foc ca o fetiță după tatăl protector.

Dacă ne-ai fi văzut aseară, pe Brice și pe mine, chiar ai fi avut dreptul să fii ironic: domnul Cro-Magnon și doamna Cro-Magnona, doi oameni goi, înveliți în blănuri, așezați în fața televizorului, comentând un meci de hochei. Cine-ar fi crezut că am să tremur pentru o rondelă pe care se bat

niște namile înarmate cu bâte? I scusințe ale fericirii... De acord, eram ridicoli și totuși împliniți.

Tu ce mai faci? Ați recidivat spre Normandia, sau ați rămas la Paris?

Mă bucur că împărți clipe frumoase cu Lily. Cu toate astea, nu-mi dă pace o întrebare: nu te deranjează declanșarea studiată a pasiunii ei?

Amintește-ți cu câtă mândrie m-ai anunțat că poți provoca dragostea și, fiindcă am protestat, te-ai hotărât să mi-o dovedești utilizând-o pe Lily.

Acum ai reușit. Bravo! Ai uitat însă prin ce mijloace? Ai uitat de elixir?

În locul tău, cu greu m-aș feri de o spaimă: dintre elementele care-i motivează atașamentul, care ține de formulă și care pur și simplu de ființă ta?

Capriciul lui Lily se dovedește ceva mai degrabă mecanic decât înrădăcinat. Dacă, aşa cum spun psihanaliticii, transferul afec-

tiv are loc întotdeauna în cursul tratamentului, toana sentimentală a lui Lily te viziază întrucât ești terapeutul ei, nu fiindcă ești tu însuți. La fel s-ar fi întâmplat și cu un alt medic. Într-un fel, Lily te venerează impersonal.

Poate că mă-nșel... Cum presupun că deții deja un răspuns extrem de elaborat, luminează-mă.

Cu prietenie,

Louise

Draga mea Louise, confunzi declanșarea iubirii cu dezvoltarea ei.

Cu siguranță am produs artificial pasiunea lui Lily, dar acum, când ea există, deja se precizează, capătă concretețe, realitate, unicitate hrănitoare de mine, din ceea ce împărțim, din ceea ce construim. Elixirul a adus doar chibritul, după care flăcările își trăiesc viața lor, iar incendiul al nostru e.

Ca să înțelegi, gândește-te la o boală psihosomatică: spiritul o stârnește, dar mai apoi, că e guturai, indigestie, eczemă ori cancer, se dezvoltă în organism în propriul ei ritm, autonomă, scăpând frământărilor care au cauzat-o. Chiar dacă subiectul înțelege originea mentală a prăbușirii lui, dezastrul

persistă. Poate să regrete, cale de întoarcere nu mai există.

Fie și provocat de mine, entuziasmul lui Lily e viu de-acum, robust, intens, cu atât mai personalizat cu cât mi-am părăsit rolul de medic, păstrându-l doar pe cel de porumbel.

Al tău,

Adam

Amîntes: tu ai aruncat piatra, iar acum
ea se rostogolește de una singură.
Ce s-ar întâmpla însă dacă Lily ar afla
cum ai procedat?

Louise

Amîntes: tu ai aruncat piatra, iar acum
ea se rostogolește de una singură.
Ce s-ar întâmpla însă dacă Lily ar afla
cum ai procedat?

Păi, cine mai știe în afară de tine?

Adam

P.S.: Nu contează... În cazul în care
Lily descoperă șmecheria, vestea n-o să
deranjeze deloc. E prea târziu. Ar fi chiar
mai bine, fiindcă voi profita de indiscreție
pentru a spori sinceritatea, pentru a-i mărturisi că
am dorit-o din prima clipă în care
am văzut-o și că am acceptat-o printre
pacienții mei cu unicul scop de a ajunge să
ne iubim.

Adam,

Formulările tale sună bizar...

În timp ce o manipulezi pe Lily, subînțelegi din asta că destinul te-a manipulat, la rândul lui. Ca și cum ar exista o forță obscură, constrângătoare, care te-a făcut să te îndrăgostești de ea...

Louise

P.S.: Suntem într-adevăr liberi când ne îndrăgostim?

Iubirea poate fi refuzată, putem refuza să ne fure în torrentul ei.

Tare mă tem că libertatea noastră nu se dovedește posibilă decât în sens negativ, ca un veto crispăt, respingerea îngrozită a ceea ce ne depășește. Singura noastră putere: să ratăm întâlnirea cu fericirea.

Adam

Dragă Adam,

Din acest moment, întrebarea sună aşa: suntem liberi să iubim cutare ori cutare persoană?

Noi suntem cei care alegem?

Sau suntem aleşi?

Când te-am întâlnit, Adam, despre dragoste la prima vedere a fost vorba. „El e!“, mi-au strigat simțurile și inteligența.

În ultimele luni am tras concluzia că și simțurile, și inteligența și-au cam ratat verdictul, având în vedere că ne-am despărțit după cinci ani.

Acum stau și mă întreb dacă într-adevăr s-au înșelat atât de tare... Iubirea o-ngeră

când ţii s-o eternizezi. Mai bine să-i culegi roadele atunci când există, ar fi un dar suficient.

Fericirea nu ia decât forma provizorului. Cine ne-ar putea asigura de contrariu?

Și asta într-o viață omenească, mereu și mereu efemeră.

Louise a ta

P.S.: Uimitoare corespondența asta a noastră: nu discutăm din dragoste, ci despre dragoste.

Dragă Louise,

Ce coincidență! Vorbeai de îndrăgostirea fulgerătoare. E unul dintre evenimentele care mă obsedează: mă gândesc la el și încerc să-l înțeleg de multă vreme, fie că este vorba despre pacienții mei, fie despre mine.

Cum oare se naște fulgerul ăsta?

Este o invazie, sau o revoluție interioară?

Fulgerul fie provine de undeva, din lume, fie ieșe din noi, din acea zonă neclară și intimă în care lucrează dorințele.

Aș vrea să răspund că e vorba de un dublu declic, pe de o parte focul care țâșnește din corpul străin râvnit, pe de alta focul izvorât din corpul râvnitor.

Când te-am cunoscut, purtam în mine o nevoie autentică de iubire. Prin magnetismul tău, ai fost în același timp cauza și revelatorul respectivei iubiri. Fără-ndoială, te-am întâlnit în momentul propice...

După ce ne-am despărțit, am simțit iarăși, cu adevărat, dar sub forma durerii, aceeași nevoie. și a apărut Lily ...

Împrejurarea oportună îl creează pe îndrăgostit. Iar dragostea creează împrejurarea oportună.

Al tău,

Adam

P.S.: Sinucigașul meu m-a invitat la căsătoria lui, Lily mă presează să accept, curioasă să participe la o nuntă franțuzească, dar, pentru moment, îi domolesc zelul etnologic. Mă tem că acordul l-ar încuraja pe pacient să mă promoveze naș al copiilor, martor la cununie și mai știu eu ce. Bomboana asta are aromă de pericol...

Prin urmare, nu te-ai sănătățit să te
însori? Înțeleg că ești o femeie
într-o situație foarte dificilă și
nu pot să te înțeleagă, dar nu
pot să te ajută să te întrebi ceva
mai mult.

Apropo de bomboane: te-ai gândit vreodată să te însori?

Louise

Înțeleg că ești o femeie într-o situație foarte dificilă și nu pot să te ajută să te întrebi ceva mai mult.

Înțeleg că ești o femeie într-o situație foarte dificilă și nu pot să te ajută să te întrebi ceva mai mult.

Prin urmare, nu te-ai sănătățit să te
însori? Înțeleg că ești o femeie
într-o situație foarte dificilă și
nu pot să te înțeleagă, dar nu
pot să te ajută să te întrebi ceva
mai mult.

Cine ar intra de bunăvoie în pușcărie?

Nu sunt partizanul servituții voluntare. Jurăminte pe care și le fac logodnicilor în fața primarului și a familiilor mi se par utopice, desuete, false, bune să-ți rupi dinții-n ele. N-o să mă determine nimici niciodată să jur ce nu pot respecta, pentru că stă în firea bărbătească să culeagă de ici și colo ce-i place. Îmi respect prea mult cuvântul dat pentru a-l pune gaj în astfel de naivități.

Cu toate astea, după ce am observat cât de mult s-a distrat canadianca mea ieri la căsătoria pacientului, cât de mult a gustat fiecare clipă a petrecerii, îmi zic că, dacă

Lily ține la asta, aş fi în stare să trec peste principii și să-i ofer numita bucurie.

Adam

P.S.: După cum vezi, draga mea, sunt îndrăgostit lulea!

Louise,

Răspunde-mi repede!

Lily m-a anunțat că patronul o trimite în Australia. Așa e?

Cum lucrați pentru aceeași agenție, trebuie să afli cumva.

Sau pe Lily o distrează să mă cam tortureze?

Am nevoie de informare urgentă, fiindcă mă simt la marginea prăpastiei.

Adam

Dragul meu Adam,

Abia ce-am ieșit de la director: mi-a confirmat că o trimite pe Lily la sucursala noastră din Sydney.

Louise

Sunt distrus.

Adam

Luptă!

Louise

134

N-o las.

Fac dragoste cu ea și-i vorbesc despre dragoste. Și uite că sunt condamnat să-i explic ce exprimau înainte mângâierile, săruturile, privirile mele. Mi-am lăsat la vestiar armura de bărbat distant, glumeț, mai degrabă ironic decât expansiv și-am intrat în pielea cătelușului devotat și demonstrativ. Sigur că mă costă, dar sunt hotărât să înaintez de acum gol, slab, doar cu sentimentele mele.

Nici nu se pune problema ca Lily să plece!

Povestea noastră a demarat cu două sute de kilometri pe oră, aşadar nu doar că trebuie să ne ducă departe, dar nici nu-mi închipui cum ar fi să frânăm la o asemenea viteză.

Adam

135

Dragul meu Adam,

Iartă-mă dacă-ți mai stau și eu pe cap.
În numele prieteniei noastre, n-o să păstrez
doar pentru mine amănuntul pe care toc-
mai l-am aflat: chiar înainte să aterizeze la
Paris, Lily știa că o să se mute la Sydney.
De fapt, sejurul în Franța a fost mereu con-
siderat de direcțiune un soi de trambulină
în vederea zborului spre Australia.

Eu n-am știut. Chiar nu ți-a spus nici-
odată chestia asta ?

Louise

Ceea ce-mi spui și ce am observat în
ultimele zile îmi schimbă în rău imaginea
despre Lily.

Se comportă ca un bărbat, vreau să zic
ca unul de la noi, ca un european! Ambi-
țioasă și perfidă, și-a ascuns planurile pri-
vitoare la carieră. Un bloc de insensibilitate.
O fortăreață de mușenie.

Ce ironie! Când se întindea pe divanul
meu pentru a-și povesti copilăria, relațiile,
fantasmele, decepțiile, pulsiunile, îmi lăsa
impreșia că-și dezvăluie întreaga intimi-
tate, dar se abținea să spună esențialul. Dacă
mi-a deschis poarta către viața ei intimă,
și-a păstrat în schimb ascuns unicul lucru
care avea cu adevărat importanță: obiectivul

profesional. Nici când am devenit amanții nu mi-a destăinuit mai multe.

Cum să fi putut bănuia că reușita socială, promovarea, ascensiunea financiară contează mai mult decât orice? Soiul ăsta de femei nu există pe-aici. Franțuzoaicele care mizează pe cartea serviciului fie o aratăă lămpede, fie compensează astfel o imagine îngriță. Pe scurt, e ceva palpabil. Pe când, în cazul lui Lily, frumusețea, lipsa de agresivitate, candoarea m-au împiedicat să discern adevărata ei obiective.

De o săptămână o tot implor să se răzgândească! Parisul rămâne un oraș dinamic, în care ar putea accede la o poziție înaltă, cu atât mai mult cu cât, fie cu trenul, fie cu avionul, se învecinează și cu Londra, și cu Berlinul. I-am expus nenumărate argumente, documentele pe care le-am adunat, telefoanele pe care le-am dat și relațiile pe care le-am mobilizat. I-am așternut la picioare

întreaga mea rețea și întreaga mea inteligență.

Dar, vai: cu cât insist mai mult, cu atât mă privește mai sfidător. „Chiar ai de gând să mă tot bați la cap?“, m-a întrebat indignată. Cu cât îmi strig mai tare iubirea, cu atât devine mai rece, privirea îi e mai crudă, corpul mai închis. În implorările și lacrimile mele nu întrezărește sub nici o formă devotamentul, ci doar patima unui macho care ține să-și dovedească puterea și să-i răpească libertatea.

Nici vorbă s-o fi mișcat. Mai rău: i-am câștigat disprețul. Nu doar că s-a mutat înapoi în garsoniera ei, dar nici nu ne mai atingem. Refuză să mai ieșim la masă ori să o aştept la ieșirea de la serviciu. Ieri chiar m-a amenințat că o să facă plângere la poliție, fiindcă ia înflăcărarea mea ca pe o hărțuire.

Sunt disperat. Cu toate că episodul de acum mă obligă să văd cu totul altfel decât

îmi imaginam că este, nu mă pot opri să-o
ador și fiecare ceas de despărțire mă sfâșie.
Nu mai am somn. Abia dacă mă mai pot
concentra asupra pacienților. Totul mă iri-
tă. Sufăr.

Adam

Îmi imaginam că este, nu mă pot opri să-o
ador și fiecare ceas de despărțire mă sfâșie.
Nu mai am somn. Abia dacă mă mai pot
concentra asupra pacienților. Totul mă iri-
tă. Sufăr.

Adam

Louise,

Lily a dispărut de dimineată.
Până la capăt s-a jucat cu mine. Credeam
că nu are avion decât duminică și contam
pe săptămâna asta pentru a face o minune,
Mi-a anunțat o dată falsă a plecării.

Probabil că nu a vrut să-mi spună adio...

Dar cum poate cineva să fie atât de in-
flexibil? Oare s-a schimbat? Să mă fi iu-
bit măcar o zi?

Aproape că nu-mi mai vine să cred că
ceea ce am trăit împreună a fost real.

Nu, nici vorbă, durerea mă convinge că
a fost adevărat.

Ah, Louise, mă scufund...

Adam

Dragul meu Adam,

Deși îmi continuă viața, normală la suprafață, fiindcă las deoparte grijile, aparent sclipoitoare, pentru că nu-l mai părăsesc pe Brice, o parte din mine tot la Paris locuiește, dându-se cu capul de perete, urlă, plângă, răcnește. Este partea legată de tine, Adam, cea care nu s-a despărțit nicicând de tine, sufletul geamăn al fratelui meu geamăn.

Te compătimesc. Lily te-a lovit oribil ascunzându-și adevăratale intenții, fugind fără să înțeleagă durerea pe care îți-a produs-o.

Cum de și-a putut înfige crudele banderile într-un bărbat fascinant ca tine?

Oricine te vede își dă seama că în spatele celui care pozează în spirit caustic se ascunde o bunătate de om. Eforturile tale de a părea mizantrop, cinic cer indulgență, atât sunt de stângace. Nu sunt înțepătoare decât – adesea – observațiile tale și – uneori – barba. În realitate, ai obrajii netezi și un spirit prietenos.

După părerea colegilor mei, Lily este un prădător feminin, folosindu-se de bărbăti și apoi aruncându-i. Nu ascultă decât de propriul interes, caracteristică nici rară, nici de mirare, ascunsă însă de alura ei neinvovată, un pic stupidă de atâtă perfectiune.

Adam, revino-ți! Fii lucid. Și, mai ales, amintește-ți: nu a fost decât un joc! Aventura cu Lily tu ai vrut-o, dar nu și să suferi, din moment ce, sfidător, ai recurs la elixirul tău. Dacă tu ești cel care a hotărât nașterea acestei iubiri, fii tot tu cel care-i decreează moartea. Îți stă în putere.

Prietena ta,

Louise

Dragă Louise,

Când mi-l cuprind în palme, capul îmi
cântărește mai mult decât un munte.

Neputincios...

Nu pot decât să desfac ce-am făcut chiar
eu. Mă consideram stăpân al pasiunii mele
și i-am devenit sclav.

Piatra se rostogolește urmându-și drumul.
Dar cine a aruncat-o? Dacă eu am pro-
vocat-o cu bună știință pe Lily să se îndră-
gostească, pe mine cine m-a provocat?

Asta e. Nu contează. Javra asta de iubire
tot aici e. Nu reușesc să scap de ea. Uite-asa
e păcălit cel care-a crezut că păcălește.

Din camera mea, la ora asta lipsită de
lumină, mă uit afară la pereții cenușii și la

țiglele prost îmbinate pe care circulă porum-
bei jegoși care sar de pe câte un coș în
ruină pe câte o antenă strâmbă. Parisul mă
scârbește. Ce oraș fițos! Se crede frumoasă
mizeria asta arrogată, cu aere de prințesă,
când, în realitate, pute, putrezește, decade.
Și eu, orgoliosul, care țineam să rămân „pari-
zian“, de parcă aş fi deținut un titlu de no-
blețe, de parcă grămadă asta de rahaturi m-ar
fi ridicat deasupra muritorilor. Himeră...

Apartamentul îmi face greață. Totul e
mohorât, ordonat, lipsit de strălucire, dar
și de asperitate. Fadul suveran. La cât a cos-
tat, mi se părea mare. Păi da, chiar e spa-
țios cu douăzeci și cinci de ani de credit!

Iată-mă căzut direct pe pământ, de mă
doare noada: Parisul e urât și fericirea im-
practicabilă.

Iluziile se împrăștie. Lucrurile îmi apar
goale, fără încărcătura de mister, fără con-
sistență, fără să le pot înveșmânta cu dorin-
țele mele. Numai imaginația îmi mai face

zilele suportabile. Iubirea este dovada că nu percepem realitatea decât prin filtrul fantasmelor. Mai rău: demonstrează că realitatea nu e mare lucru.

Obiectivitatea o să mă împingă până la urmă să deschid fereastra și să mă arunc în gol.

Golul neantului o să valoreze întotdeauna mai mult decât golul ăsta insipid, de vată, în care mă învârt alunecând în plictis și mâhnire.

E lîmpede, Louise, că nu mai trăiesc decât din obișnuință. Chiar dacă nu sunt mort, mă transform în propria umbră. Cu atât mai mult cu cât nu mă pot refugia în muncă, fiindcă mă duce, pacient după pacient, la nefericire, la nefericirea esențială, la problemele cu care mă confrunt... Mai mult bolnav decât medic, de teama contagiunii, i-am încredințat ieri pe pacienții mei lui Frédéric Roux. S-a-nchis prăvălia! Jos oblonul! Să vindeci oamenii... Păi, de ce să-i

vindeci? Astăzi i-aș întinde sinucigașului meu, încă de la prima ședință, un revolver încărcat – oricum s-a căsătorit, ceea ce reprezintă o formă lentă de autodistrugere.

Cu o clarviziune atât de lugubră, mi-e ușor să explic viața, dar mi-e imposibil să mi-o păstrez.

Existența? O rătăcire provizorie.

Soluția? Moartea.

Or, n-am deloc curajul să... Vasăzică, sunt mai mult laș decât deprimat! De cum vine pe lume, bebelușul este suficient de bătrân pentru suferință. Ar trebui să-ți zbori creierii încă de la maternitate. Neajunsul condiției umane nu ține de absența lucidității, ci de absența curajului.

Mă întrerup, n-o mai lungesc cu ura, amărăciunea mea nu merită mila ta. Există stări la fel de umilitor și de povestit, și de îndurat.

Totuși, scriindu-ți, tastându-ți numele, combinând aceste fraze pentru tine, am

căpătat un soi de satisfacție. Da, Louise, din mijlocul ceții în care mă zbat țâșnește, uneori, o licărire îndepărțată, care ar putea să mă convingă că nu trebuie să ajung la disperare: tu.

Păcat că locuiești atât de departe. Dezon-
lant faptul că ești fericită cu Brice. Altfel...

Adam

P.S.: Pe scurt, neîncredere, neîncredere,
neîncredere... Gândesc, poate, aşa fiindcă
știi că e irealizabil. Totul devine tulbure.

P.P.S.: Ticălosul de Brice!

148

Dragă Adam,

Nu există nici un obstacol între tine și
mine.

Oceanul? Poate fi traversat cu avionul.
Brice? Nu există.
Te aștepț.

Louise

149

Poftim?

Adam

Am mințit.

De când m-am mutat la Montréal, în pofida furiei, în pofida încrederei mele distruse și a dorinței de a plăcea, nu am avut nici o relație.

Într-o zi, fiindcă mă enervai povestind despre cuceririle tale, l-am inventat pe Brice.

Nu există decât o justificare pentru a începe o relație: să-ți simplifice viața. Creând iubitul fictiv, mă apărăm și îți lăsам cāmp liber să te desfășori. Totodată, încercam să te detronez, să te înlocuiesc, să te uit fie și imaginar.

Nu am reușit. Te aştept.

Louise

Dragă Lily,

Scrisoarea ta m-a surprins și m-a făcut să roșesc. M-a uluit cu atât mai mult cu cât o primesc la șase luni de când ai ajuns în Australia.

Îți mulțumesc că-ți mărturisești recunoștința față de mine.

Să precizăm că exagerați influența mea, afirmând că-mi datorezi promovarea la Sydney. Sigur, s-a lăsat cu ceva ceartă pentru a elibera terenul pe la direcțiune, fiindcă rivalul tău, Joss Gardon, consideră că lui i se cuvine nominalizarea. Cu toate astea, nu eu am provocat gafele lui din cazul Prime-rose, nici excelența fără cusur cu care, în

schimb, tu și-ai dus la bun sfârșit negocierile. Fără îndoială, direcțiunea nu doar a ascultat sfaturile mele, ci a fost rezonabilă și a ales cel mai bun candidat. Totuși mă emoționează faptul că ai percepțut modestul rol pe care l-am jucat în ascensiunea ta în cadrul cabinetului nostru internațional. E o dovadă de generozitate să mi-o spui.

Mă anunță că-ți place mult la Sydney. Îți răspund că Montréalul mă încântă. Mă gândesc să rămân aici. Parisul nu va mai fi, pentru mine, decât locul unor vacanțe scurte. Pe lângă bulevardele largi din Québec, pe unde cerul și vântul pătrund liber, văzuta Luteție riscă să mi se pară înăbușitoare. În comparație cu relațiile tolerante, directe care domnesc printre cei de-aici, strategemele gen Saint-Germain-des-Prés, în care vanitatea și puterea cântăresc mai mult decât lucrurile de fond, o să mă calce iarăși pe nervi, după ce abia mi-am revenit. Când îmi privesc în amănunt viața de dinainte,

am sentimentul că profit aici de un fel de convalescență.

Să nu uit: mă folosesc de mailul acesta și ca să-ți mulțumesc pentru conversația sinceră pe care am avut-o în timpul escalei tale pariziene, când m-ai întrebat dacă poți să ieși cu Adam, fostul meu iubit. Chiar dacă povestea noastră se încheiasă, iar eu simțeam că nu mai am nici un drept asupra lui, delicatețea ta m-a încântat.

După ce te-am „autorizat”, n-am mai știut nimic din ce a urmat. Nici de la tine, nici de la el. Nimic clar, cel puțin, din moment ce tu și-ai continuat parcursul, iar el s-a întors la mine.

Fiindcă, da, Lily, acum patru luni Adam a coborât din avion anunțându-mă că arde de nerăbdare să mă ia de nevastă. Îți închipui?! A renunțat la toți pacienții și s-a hotărât să-și practice meseria la Montréal. Doar pentru mine! „Cariera ta contează mai mult decât a mea”, m-a asigurat, „și ce dacă o

să câștig mai puțin?“ Nici nu mi-a venit să-mi cred urechilor: un franțuz declarând că reușita profesională a partenerei e mai importantă decât a lui.

Am fost cu atât mai impresionată cu cât Adam mi s-a părut extenuat. Ce-o fi pățit? Sau ce n-a pățit? Habar n-am. E clar că a trecut – și încă trece – printr-o stare de deprimare. Nu mai iradiază bună dispoziție și veselie, aşa cum îl știam.

Nu-mi pasă... Regăsirea nu înseamnă să fii fericit, ci să încetezi să fii nefericit. Exact ca un tratament, e ceva un pic cam lent, cam fără cuvinte, aproape mohorât, dar prefer mohoreala asta suferințelor de dinainte.

Când am împlinit douăzeci de ani, o ghicităre mi-a zis: „Când n-o să mai cauți fericirea, atunci o s-o găsești“. Am ajuns și la etapa asta. Știu din experiență că existența nu se compune doar din elanuri, entuziasme,

înflăcărare, ci și din compromisuri, uitare, încăpățânare.

După despărțirea de Adam, tinerețea mea a murit la Paris.

De când a venit după mine la Montréal, am primit în dar maturitatea.

Nu ne mai leagă pasiunea, furia, ura care ne electrizau pe vremea aceea, ci au înflorit încrederea, devotamentul, iertarea. Pe atunci ne războiam, acum ne-am adoptat. Câteodată, cuprinsă de o criză de pesimism, oftez mărturisindu-mi că i-am oferit lui Adam micul port al tandrei înfrângeri. Cu toate astea, cea mai mare parte a timpului respir din plin certitudinea că ține la mine.

Probabil că surâzi citind rândurile mele, Lily, fiindcă tu și cu mine evoluăm la antipozi nu doar geografici, ci și sentimentali. După părerea ta, succesul înseamnă să cuceresti, după a mea, să păstrezi. Ce diferență!

Cine greșește? Și cine are dreptate?

Nici una din noi.

Dragostea scapă logicii, căci nu aparține nici rațiunii, nici dovezilor, nici adevărului: este o alegere personală.

În secolul de aur filozoful Pascal, constatănd că nu poate demonstra existența lui Dumnezeu, a propus un pariu. Printre milioane de incertitudini, afirma că am avea mai mult de câștigat crezând în Dumnezeu și respectându-l decât necrezând.

Îmi zic că este la fel și în cazul iubirii. Să pariem deci pe ea. Să o facem să existe. Iată provocarea mea. Iubirea mă interesează mai mult decât seducția, decât plăcerea, ba chiar și decât fericirea.

Îți doresc numai reușite în noua ta viață australiană și-ți trimit și un flacon de Cuir de Russie, parfumul pe care l-am adoptat imediat după ce ți-am dăruit unul, chiar înainte să pleci la Paris. Îți mai place?

Louise

P.S.: Acum un an, când aterizam la Montréal distrusă de despărțire, am visat într-o noapte că există un elixir care îți poate aduce înapoi ființa iubită. Oricât de curios ar putea să pară, sigur că nu m-am mulțumit doar să mi-l doresc, chiar l-am găsit.

La prețul de vânzare se adaugă 2%, reprezentând valoarea timbrului literar.

În
ERIC-EMMANUEL
SCHMITT
au apărut

Milarepa

Domnul Ibrahim și florile din Coran

Oscar și Tanti Roz

Viața mea cu Mozart

Copilul lui Noe

Secta Egoiștilor

Evanghelia după Pilat

Cea mai frumoasă carte din lume

și alte povestiri

Pe când eram o operă de artă

Concert în memoria unui înger

Visătoarea din Ostende

Cei doi domni din Bruxelles

Elixirul dragostei

Foști iubiți, Adam și Louise trăiesc la mii de kilometri depărtare unul de celălalt, el la Paris, ea în Montréal. Corespondând pe e-mail, cei doi își evocă trecutul comun, rănilor încă neînchise, momentele de bucurie, dar și noile relații. Ceea ce-i apropie însă a doua oară este prietenia, construită de comun acord și însoțită de o provocare: ar putea să-și reînvie dragostea tocmai vorbind despre dragoste?

Eric-Emmanuel Schmitt, observator minuțios și lucid al capriciilor inimii, reușește să transpună în acest roman epistolar, cu fine și surprinzătoare nuanțe, parcursul plin de capcane al unei legături amoroase tipice pentru vremurile noastre.

„În *Elixirul dragostei* m-a interesat mai multe distincții dintre dorință și sentiment. Cred că, în privința iubirii, problema constă în faptul că denumim cu același cuvânt două teritorii diferite: cel al dorinței și cel al sentimentului. La granița dintre ele, atunci când încercăm să împăcăm atracția fizică și dragostea, se nasc marile noastre povești, nu întotdeauna fericite.“

Eric-Emmanuel Schmitt

În seria de autor „Eric-Emmanuel Schmitt“ au apărut: *Milarepa*, *Domnul Ibrahim și florile din Coran*, *Oscar și Tanti Roz*, *Copilul lui Noe*, *Viața mea cu Mozart*, *Secta Egoiștilor*, *Evanghelia după Pilat*, *Cea mai frumoasă carte din lume și alte povestiri*, *Visătoarea din Ostende*, *Pe când eram o operă de artă* și *Cei doi domni din Bruxelles*.

ISBN 978-973-689-870-9

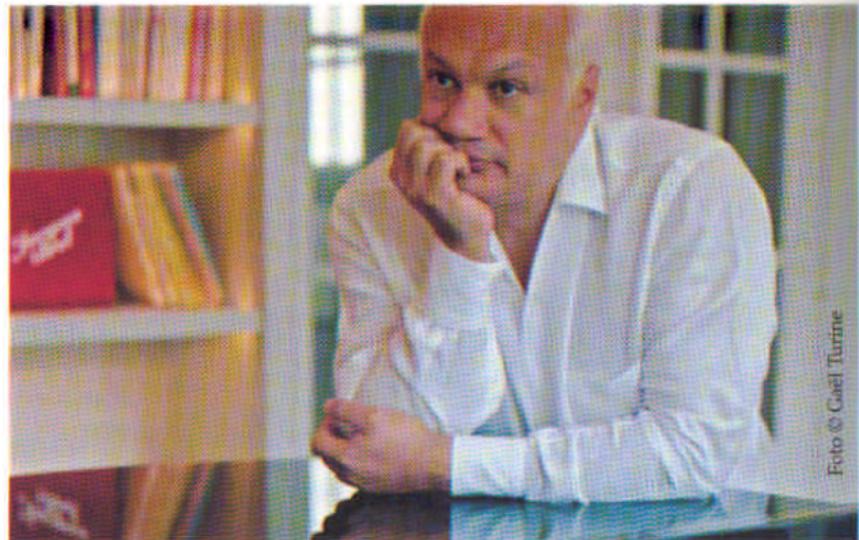

Foto © Gaët Turine

Dragostea este oare un sentiment declanșat de un proces chimic, sau este pur și simplu un miracol al spiritului, imposibil de explicat? Există o metodă infailibilă pentru a stârni pasiunea, un elixir precum cel care i-a unit odinioară pe Tristan și Isolda? Sau cei care se îndrăgostesc ascultă doar de propria libertate?

„Eric-Emmanuel Schmitt se întreabă dacă există un elixir care poate provoca pasiunea, punând în același timp în discuție pericolele fericirii imediate și jocurile riscante născute din gelozie și posesivitate. Pentru el, o poveste de dragoste trebuie să dureze mai mult decât plăcerea. Ceea ce se întâmplă astăzi tot mai rar.“

Le Figaro

„La mai bine de nouă secole de la *Romanul trandafirului*, Eric-Emmanuel Schmitt reinventează iubirea curtenească: o demonstrație scurtă, dar strălucitoare a mecanicii amoroase, cu impasurile și micile ei momente de triumf.“

Notre Temps

PF237014

Elixirul dragostei (Humanitas Fiction) |
Eric-Emmanuel Schmitt